

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมระยะ 5 ปี ฉบับที่ 12 ด้านการเงินของจีน

นายพัฒนาพงษ์ ภูสุวรรณ
เศรษฐกรอาวุโส

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมระยะ 5 ปี ฉบับที่ 12 ของสาธารณรัฐประชาชนจีน หรือเรียกสั้นๆ ว่า “แผน 5 ปีฉบับ 12” ที่จะเริ่มใช้ระหว่างปี ค.ศ. 2011-2015 นี้ เผยแพร่เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2010 โดยมีสาระสำคัญอยู่ที่การเข้าถึงการบริการสาธารณะขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียมกัน การมุ่งเสริมสร้างและลดช่องว่างด้านรายได้ การพัฒนาเศรษฐกิจทางทะเล และที่น่าสนใจ คือการพัฒนาเศรษฐกิจด้านการเงินตามแผนปฏิรูประบบสถาบันการเงินของจีน ซึ่งขณะนี้ธนาคารกลางของจีนอยู่ระหว่างดำเนินการเปิดรับความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนถึงวันที่ 31 มีนาคม 2011 ก่อนนำเสนอแผนฯ ต่อรัฐบาลกลางเพื่อประกาศใช้ต่อไป ทั้งนี้ มีข้อสังเกตว่าที่ผ่านมา เมื่อรัฐบาลจีนประกาศแผนแล้วก็จะให้ความสำคัญและมีการดำเนินการอย่างจริงจังจนบรรลุตามแผนที่วางไว้เสมอ

สำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจด้านการเงิน ตามแผน 5 ปีฉบับ 12 นี้ ทางการจีนมุ่งหวังให้ภาคเอกชนตระหนักถึงความสำคัญและความต่อเนื่องของแนวทางและความมุ่งมั่นของทางการ ที่จะเร่งรัดการปฏิรูประบบสถาบันการเงินให้มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้นกว่าที่ได้ดำเนินการมาแล้วตามแผนเดิมที่ผ่านมา แม้ว่าแผน 5 ปี ฉบับ 12 จะไม่ได้ระบุแนวทางการปฏิรูปที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญไว้ชัดเจน แต่ในรายละเอียดระบุถึงแผนสร้างความระมัดระวังและความรอบคอบในการดำเนินการตามกรอบมหภาคของระบบสถาบันการเงิน ซึ่งเป็นการดำเนินงานขั้นพื้นฐานเพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น และจะดูแลภาคการเงินทั้งหมดอย่างทั่วถึง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบและส่งผ่านไปถึงภาคเศรษฐกิจอื่น นอกจากนี้ ยังต้องติดตามสถานการณ์ทางเศรษฐกิจรอบด้าน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการความเสี่ยง ของระบบการเงินทั้งหมด ซึ่งหน้าที่รักษาความมั่นคงทางการเงินถือเป็นเป้าหมายสำคัญประการหนึ่งของรัฐบาลจีน โดยผู้ว่าการธนาคารกลางของจีน นาย โจว เสี่ยวชุน ได้กล่าวว่า “บทเรียนสำคัญจากวิกฤตการณ์ทางการเงินระหว่างประเทศ ไม่ได้เกี่ยวข้องกับเฉพาะความเสี่ยงด้านระบบสถาบันการเงินเท่านั้น แต่ยังสร้างความเสี่ยงทางการเงินในระดับมหภาคด้วย การดำเนินนโยบายอย่างรอบคอบ เป็นยาที่ดีที่สุดสำหรับการป้องกันความเสี่ยงของระบบสถาบันการเงิน” ดังนั้น ความรอบคอบในทุกๆ ด้าน จะช่วยให้สินเชื่อนาครพาณิชย์ขยายตัวได้อย่างมีประสิทธิภาพ และทางการจะให้ความสำคัญกับการดูแลด้านกฎ ระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ของระบบสถาบันการเงินจีนมากขึ้น

สำหรับประเด็นสำคัญของแผน 5 ปี ฉบับ 12 ด้านการเงิน (เรียกนโยบาย “สี่ต่อเนื่อง”) มี 4 แนวทางในการดำเนินงานต่อเนื่องจากแผน 5 ปี ฉบับ 11 ดังนี้

1. การส่งเสริมการปฏิรูประบบอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน ให้เป็นไปตามอุปสงค์และอุปทานของตลาด และนำระบบ Managed Floating Exchange Rate มาใช้ รวมทั้งการปรับปรุงระบบทุนรักษาอัตราอัตราแลกเปลี่ยน การบริหารอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศภายใต้บัญชีทุนรักษาอัตรา ซึ่งจะมีความต่อเนื่องจากแผนฉบับก่อน แต่จะมีการเพิ่มเงื่อนไขใหม่ๆ ด้านการบริหารจัดการเงินทุนสำรองระหว่างประเทศอันเป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของทุนสำรองระหว่างประเทศที่ทำให้จีนมีความเสี่ยงเพิ่มขึ้น โดยจีนจะบริหารจัดการสินทรัพย์ที่เป็นทุนสำรองให้มีความเสี่ยงลดลง และทำให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นความจำเป็นเร่งด่วนของการแก้ไขปัญหา

2. นโยบายการปฏิรูประบบธนาคารพาณิชย์ การปฏิรูปธนาคารของรัฐในปีนี้เป็นนโยบายที่สำคัญ หลังจากทีในปี 2010 ธนาคารเพื่อการเกษตรของจีนประสบความสำเร็จในการแปรรูปและสามารถนำบริษัทเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เชิงไฮ้ได้ ทำให้รัฐบาลสามารถแปรรูปธนาคารใหญ่ของรัฐบาลอีก 5

แห่งเป็นผลสำเร็จ ช่วยให้ระบบธนาคารของจีนมีความเข้มแข็งขึ้น สามารถดำเนินธุรกิจภายใต้สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจการเงินที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างมั่นคง ซึ่งนับเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมในการปฏิรูประบบธนาคารโดยรวม

3. การสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันการเงิน รวมทั้งเพิ่มการกำกับดูแลสถาบันการเงิน เช่น การจัดตั้งระบบเตือนภัยเพื่อป้องกันความเสี่ยงของระบบการเงิน รวมทั้งการสร้างกลไกการจัดการและควบคุมความเสี่ยง ซึ่งทางการจีนได้ทำการปรับปรุงระบบการกำกับดูแลสถาบันการเงิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่เกิดวิกฤตทางการเงินระหว่างประเทศตั้งแต่ครั้งหลังของปี 2008 เป็นต้นมา ทางการจีนได้เพิ่มการกำกับดูแลสถาบันการเงินของจีนอย่างเต็มรูปแบบ เพื่อสร้างความมั่นคงให้กับระบบสถาบันการเงินทั้งระบบ

4. แผนจัดตั้งสถาบันประกันเงินฝาก ซึ่งเป็นแผนงานที่สำคัญในการพัฒนาระบบสถาบันการเงินของจีน

นอกจากนี้ แผนงานใหม่ 3 แผนงาน สำหรับแผน 5 ปี ฉบับ 12 (เรียก “สามงานใหม่”) คือ

1. การปรับปรุงระบบการจัดการสินทรัพย์ทางการเงินของรัฐ
2. การปรับปรุงระบบการบริหารการคลัง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. การปรับปรุงมาตรฐานทางการเงินระหว่างประเทศ และเสริมสร้างมาตรฐานของระบบการเงินให้เข้มแข็ง

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง 2 แผนงานแรก ซึ่งมีภาครัฐเป็นเจ้าของสินทรัพย์ทางการเงินในการจัดหาแหล่งเงินทุนในประเทศให้กับ SMEs เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นต่างๆ นอกจากนั้น ทางการจีนจะนำปัญหาใหม่ๆ ภายใต้สิ่งแวดล้อมทางการเงินใหม่ มาพิจารณาปรับปรุง กฎ ระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง ให้เหมาะสมโดยเร็วที่สุด เพื่อจะช่วยลดผลกระทบจากปัญหาที่อาจจะสร้างความเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจในอนาคต

ทั้งนี้ นอกเหนือจากแผนงาน “สี่ต่อเนื่อง” และ “สามงานใหม่” ที่จะทำให้ระบบสถาบันการเงินจีนมีความเข้มแข็งขึ้นแล้ว ทางการจีนยังมีแผนการปฏิรูประบบสินเชื่อสหกรณ์ในเขตชนบทและให้มีการดำเนินงานอย่างมีคุณภาพ รวมทั้งการจัดตั้งองค์กรการเงินในชุมชนต่างๆ เพื่อพัฒนาระบบการเงินในเขตชนบท รวมทั้งการปรับปรุงระบบประกันภัยทางการเกษตร การปรับปรุงบริการทางการเงินในเขตชนบทด้วย

ปัจจุบันสภาพแวดล้อมทางการเงินของโลกเปลี่ยนแปลงไปมาก ขนาดเศรษฐกิจของจีนในปี 2010 ใหญ่เป็นอันดับสองรองจากสหรัฐฯ และยังมีงบประมาณรายรับสูงที่สุดในโลก รวมถึงการมีบทบาทมากขึ้นในเวทีโลก ขณะที่ระบบสถาบันการเงินของจีนก็มีการเปลี่ยนแปลงสอดรับอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งธนาคารพาณิชย์เงินมีอัตราส่วนกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงอย่างเพียงพอ มีการบริหารความเสี่ยงที่ดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ และมีการดำเนินงานที่มีธรรมาภิบาลมากขึ้น โดยในปี 2010 นิตยสาร “การธนาคาร” ของอังกฤษ ทำการจัดอันดับธนาคารพาณิชย์ที่ดีที่สุดในโลก 1,000 ลำดับ ซึ่งมีธนาคารพาณิชย์จีนถึง 84 ธนาคาร เพิ่มขึ้นจากปี 1989 ซึ่งมีเพียง 8 ธนาคารเท่านั้น และนับจากนี้ไป หากจีนสามารถเดินหน้าไปตามแผน 5 ปี ฉบับ 12 ได้ตามที่วางไว้ จีนจะกลายเป็นประเทศที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจและการเงินโลกมากยิ่งขึ้น รวมถึงเป็นประเทศที่มีอำนาจต่อรองในเวทีโลกมากยิ่งขึ้นด้วย